

Kadernota 2027

Inhoudsopgave

Kadernota 2027	1
1. Inleiding	3
2. Samenvatting	3
3. Achtergrond	4
4. Financieel totaaloverzicht (structureel)	4
5. Balans in uitvoering – realisatie draaiknoppen	6
6. Ontwikkelingen	8
7. Coalitieakkoord 2026-2030	9
8. Wensen (op de plank)	10
9. Financieel totaaloverzicht (incidenteel)	12
10. Uitgangspunten Begroting 2027-2030	14
11. Ontwikkeling financiële kengetallen	14
12. Ontwikkeling weerstandsratio	15
Programmaplan.....	17
Programma 1 Bestuur en Veiligheid	18
Programma 2 Ruimtelijk Domein	21
Programma 3 Sociaal Domein	26
Programma 4 Financiën, Control en Economie	32
Bijlage 1 – Niet ingezette draaiknoppen	36
Bijlage 2 - Niet opgenomen wensen	37

1. Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2027. Deze Kadernota is vanwege de gemeenteraads-verkiezingen in 2026 vooral een update van de financiële stand van zaken van de gemeente Asten. Het bevat integraal, in de programma's, alle toelichtingen op de ontwikkelingen, wensen en realisatie van de gekozen draaiknoppen uit Asten in Balans. We kijken naar de structurele begroting, de incidentele middelen, ontwikkelingen van de Rijksbijdrage en de ontwikkeling van de financiële kengetallen en de weerstandratio. Op die manier kan de gemeenteraad zich een goed beeld vormen van waar Asten financieel staat.

Parallel aan de totstandkoming van de Kadernota 2027 is het Coalitieakkoord 2026-2030 'Dichtbij, duidelijk en samen door' opgesteld. Dit is vastgesteld door de gemeenteraad op 12 mei 2026. In de begroting 2027 en meerjarenbegroting zullen de inhoudelijke keuzes en uitgangspunten uit het coalitieakkoord financieel volledig doorgerekend en vertaald zijn. In deze Kadernota zijn de voorgestelde wensen uit het coalitieakkoord, voor zover al volledig bekend, meegeteld in de financiële standen. Daarnaast zijn de wensen "fietsverbinding Asten-Helmond" en "Binnensport" opgenomen. De overig wensen liggen op de plank en zijn financieel niet vertaald.

Helder is dat er nog flinke keuzes gemaakt moeten worden om de begroting structureel sluitend te krijgen en te houden. En om ervoor te zorgen dat ook de incidentele middelen en financiële kengetallen op peil blijven om Asten duurzaam financieel gezond te houden.

2. Samenvatting

Het financiële beeld van Asten is niet rooskleurig. De structurele begroting laat vanaf 2027 een tekort zien van € 1,7 miljoen dat in 2029 en 2030 oploopt naar € 3,2 miljoen. Ook is het nodig om in 2029 externe middelen (€ 30 miljoen) te lenen om de beoogde plannen waar te kunnen maken. Deze plannen bestaan vooral uit de nieuwe school Loverbosch en een binnensportaccommodatie naast een aantal andere projecten. Het effect daarvan is te zien in de financiële kengetallen (netto schuldquote, solvabiliteitsratio) die zich negatief ontwikkelen en in een dalende weerstandratio.

Ondanks alle inzet vanuit Asten in Balans, het verhogen van de OZB vanaf 2026 en eerdere bezuinigingstrajecten hebben we nog steeds een fors tekort voor de komende jaren. Dit betekent dat we veel wensen op de plank laten liggen, maar tegelijk wel de autonome ontwikkelingen moeten meenemen. De nieuwe coalitie is zich hiervan bewust en heeft beperkt nieuwe wensen geformuleerd. De realisatie van een nieuwe binnensportaccommodatie en de nieuwe school Loverbosch zijn wensen uit de vorige bestuursperiode. Dit zijn grote investeringen die meegenomen zijn in het voorliggende financiële beeld.

Deze situatie vraagt om een oplossing waarbij we tegelijk niet weten of er nog extra compensatie vanuit de Rijksoverheid te verwachten is.

Het is dus van belang dat de gemeenteraad stevig richting geeft en strategie bepaalt. Er is een directe opgave om een sluitende begroting 2027 te realiseren in november 2026. En daarna is er een meerjarige opgave. Het is nodig om keuzes te maken, op welke wijze kan Asten haar begroting weer duurzaam financieel gezond krijgen. Wat betekent dit voor de beoogde ambities en plannen, kunnen die wel doorgaan? En wat betekent het voor de gemeentelijke dienstverlening en taken, voor de uitgaven en ook voor de inkomsten?

Ook het college ziet de noodzaak om keuzes te moeten maken en heeft daarom ook incidentele middelen opgenomen voor een Zero Based Budgetting traject als onderdeel van het zoeken naar structurele oplossingen.

Wij vragen de gemeenteraad om de Kadernota 2027 vast te stellen. De raad heeft daarbij de mogelijkheid om deze aan te passen door middel van amendementen en moties.

De raad wordt daarbij specifiek uitgenodigd richting te geven aan de volgende onderdelen:

- **Ambities / ontwikkelingen**
Welke opgaven verdienen voorrang binnen de beschikbare financiële ruimte.
- **Prioritering wensen**
Nieuwe beleidswensen of intensiveringen en de mate (en timing) waarin de opgenomen wensen gewenst en haalbaar zijn.
- **Inzet dekkingsmiddelen**
 - Inzet van de algemene reserves (structureel);
 - Toepassing van nog niet ingezette draaiknoppen (bijstellingen binnen bestaand beleid);
 - Belastingverhogingen.
- **Financiële kengetallen / weerstandsratio**
Hoe beoordeelt de raad de ontwikkeling van de netto schuldquote, solvabiliteitsratio en de weerstandsratio.

De door de raad genomen besluiten in de raadsvergadering van 7 juli 2026 vormen het kader voor het college bij het opstellen van de begroting 2027–2030.

De begroting wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad op 10 november 2026.

3. Achtergrond

De financiële context vraagt om meer dan technische doorrekeningen: het vraagt om scherpe politieke afwegingen. Waar zetten we op in? Wat stellen we uit? En waar leggen we de grens? Hoe ontwikkelt Asten zich op financieel gebied? Met het traject Asten in Balans is een proces doorlopen waar een aantal draaiknoppen is aangezet om de begroting sluitend te krijgen. De realiteit is dat dit niet voldoende is. De huidige update van het financiële plaatje in Asten laat zien dat er meer nodig is. Ook is het voor de langere termijn van belang goed te bekijken hoe de financiële kengetallen zich ontwikkelen.

Het is dan ook van belang hier richting de Begroting 2027 meerjarig een antwoord op te formuleren. De input vanuit de Kadernota 2027 in combinatie met het Coalitieakkoord 2026-2030 zijn de ingrediënten om samen met de raad te bepalen welk proces nodig is om noodzakelijke focus en keuzes te maken in onzekere tijden, gericht op een structureel sluitende begroting in Asten en een duurzaam financieel beeld. Alleen door nú strategisch te handelen, kunnen we onze brede maatschappelijke opgaven ook op lange termijn blijven vervullen.

Vanuit de provinciale regels kan de gemeente gaan voor het sluitend maken van het eerste begrotingsjaar (2027) of voor het sluitend maken van het laatste begrotingsjaar (2030) en daarmee meerjarig.

Uiteindelijk moet de begroting duurzaam positief zijn. De uitkomsten van het gelopen proces Asten in Balans en de monitoring van de hieruit voortvloeiende draaiknoppen ('Balans in uitvoering') geven een handelingsperspectief. Echter kunnen structurele keuzes niet uit blijven.

4. Financieel totaaloverzicht (structureel)

In 2025 is het proces Asten in Balans opgestart met als doel een structureel sluitende meerjarenbegroting. De uitkomsten van dit proces zijn vertaald in de Kadernota 2026 en vervolgens opgenomen in de vastgestelde meerjarenbegroting 2026-2029.

Na het proces Asten in Balans is er een aantal ontwikkelingen geweest die grote invloed hebben op de meerjarenbegroting. Het betreft met name de ontwikkeling van de zorgkosten Sociaal Domein (jeugd) en informatisering (zie pag. 9 begroting 2026). De meerjarenbegroting is daardoor niet meer sluitend. Er blijft dus een flinke financiële klus te klaren.

De basis voor deze Kadernota is de meerjarenbegroting uit de begroting 2026. Na vaststelling van de begroting 2026 in november 2025 zijn er diverse ontwikkelingen geweest. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in het raadsvoorstel tussentijdse rapportage voorjaar 2026. Daarnaast is er een inschatting gemaakt van de financiële consequenties van de voorjaarsnota van het Rijk. Dit resulteert in een aangepaste meerjarenbegroting. De ontwikkelingen en nieuwe wensen met consequenties vanaf 2027 zijn opgenomen in onderstaande tabel. De nieuwe wensen vanuit het Coalitieakkoord 2026-2030 zijn al meegeteld.

Meerjarenbegroting 2027-2030	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
		2028	2029	2030
Meerjarenbegroting 2026-2029	-506.325	-1.062.282	-756.025	-441.171
Meerjarenbegroting 2026				
Prognose meicirculaire 2026 op basis van voorjaarsnota Rijk				
Loon en prijsontwikkeling	151.000	151.000	151.000	151.000
Nadeel BTW compensatiefonds	-92.000	-92.000	-92.000	-92.000
Tussentijdse rapportage voorjaar 2026	-111.849	-111.849	-111.849	-111.849
Geactualiseerde stand meerjarenbegroting	-559.174	-1.115.131	-808.874	-494.020
Kadernota 2027				
Niet haalbare deel gekozen draaiknoppen	-306.000	-20.000	-20.000	-20.000
Ontwikkelingen	-754.231	-797.537	-1.585.557	-1.585.557
Wensen opgenomen in Kadernota		-15.900	-15.900	-970.900
Coalitieakkoord 2027-2030	-90.000	-110.000	-110.000	-110.000
Wensen (op de plank)	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Stand Kadernota 2027	-1.709.405	-2.058.568	-2.540.331	-3.180.477
Dekkingsmiddelen				
Inzet algemene reserve	850.000			
Verdere inzet draaiknoppen	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Verdere lastenverhoging	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Stand na inzet dekkingsmiddelen	-859.405	-2.058.568	-2.540.331	-3.180.477

Er blijven (regionale) ontwikkelingen en nieuwe wensen die nog algemeen / P.M. zijn benoemd en dus nog niet financieel vertaald zijn in de huidige meerjarenbegroting en in bovenstaande tabel niet meegeteld zijn. En er liggen nog behoorlijk wat 'wensen op de plank'. Gezien de financiële opgave die de gemeente Asten heeft zijn we als vanzelfsprekend zeer terughoudend geweest met het opnemen van nieuwe wensen.

Voorjaarsnota Rijk - Meicirculaire 2026

De meicirculaire 2026 is nog niet vertaald in de financiële samenvatting omdat deze bij de totstandkoming van de kadernota nog niet ontvangen is. Wél is de prognose van de meicirculaire 2026 opgenomen. Over de definitieve consequenties van de meicirculaire 2026 wordt de raad later via een aparte memo geïnformeerd.

Herijking en onderhoud gemeentefonds

Het berekende voordeel voor Asten van de herijking gemeentefonds is € 134,= per inwoner. Dit is echter afgetopt naar maximaal € 37,50 per inwoner. De aftopping leidt ertoe dat de algemene uitkering voor Asten structureel wordt gekort met € 1,6 miljoen. Op basis van recente berichtgeving is de voorgenen herziening van het gemeentefonds uitgesteld tot 2029. Het kabinet heeft meer tijd nodig om te onderzoeken hoe het geld verdeeld wordt. Het kabinet volgt daarmee de adviezen van ROB en VNG.

De komende tijd wordt onderzocht hoe om te gaan met de wijzigingen in de jeugdzorg (Hervormingsagenda Jeugd). De gevolgen zijn nog te onduidelijk omdat er nog aan het stelsel van jeugdzorg en Wmo wordt gesleuteld.

Er worden voor dit jaar nog wel twee kleine wijzigingen doorgevoerd in de verdeelsystematiek. De berekening maatstaf voor huishoudens met een laag inkomen wordt aangepast en berekend op basis van procenten in plaats van honderdtallen. De tweede wijziging betreft de berekening van de rekentarieven van de onroerendezaakbelasting die worden aangepast aan de werkelijke gemiddelden.

5. Balans in uitvoering – realisatie draaiknoppen

Vanuit het project Asten in Balans zijn in de Kadernota en begroting 2026 en verder draaiknoppen ingezet. Deze draaiknoppen zijn onderdeel van het handelingsperspectief van de raad om een bijdrage te leveren aan een duurzaam positieve begroting.

Er zijn in het project Asten in Balans meer draaiknoppen beschreven dan uiteindelijk ingezet zijn.

Draaiknoppen opgenomen in de begroting

In tabel staan de draaiknoppen die opgenomen zijn in de begroting 2026.

Niet alle draaiknoppen zijn volledig uitvoerbaar. Hier laten we zien waar dat het geval is en wat dat betekent voor de bijstelling van de begroting.

Het gaat om de draaiknoppen 15, 17, 18 en 24. Deze draaiknoppen zijn niet of niet volledig haalbaar. De correctie van de draaiknoppen betekent een nadeel van € 306.000,= voor 2027 en € 20.000,= voor 2028 en verder.

Nr.	Draaiknoppen	2027	2028	2029	2030
	Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1	Bedrijfsvoering	200.000	300.000	300.000	300.000
2	Openingstijden gemeentehuis	10.000	10.000	10.000	10.000
4	Aanvragen subsidies	NTB	NTB	NTB	NTB
	Programma 2 Ruimtelijk Domein				
5	Bestaande samenwerkingen	50.000	50.000	50.000	50.000
7	Inzet klimaat	100.000	100.000	100.000	100.000
8	Kostendekkendheid leges	50.000	50.000	50.000	50.000
13	Verhogen afvalstoffenheffing	75.000	75.000	75.000	75.000
14	Temporiseren projecten	0	200.000	200.000	200.000
	Programma 3 Sociaal Domein				
15	Beiaard en beiaardier	20.000	20.000	20.000	20.000
	<i>Met subsidie niet haalbaar</i>	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
16	Indexering samenwerkingspartners	40.000	40.000	40.000	40.000
17	Inkomensafhankelijke Wmo	96.000	96.000	96.000	96.000
	<i>Voor 2027 niet haalbaar</i>	-96.000			
18	Gezins- en jongerencoaches	80.000	80.000	80.000	80.000
	<i>Ingroeipad nodig</i>	-40.000			
19	Leerlingenvervoer	10.000	10.000	10.000	10.000
22	Gebruik Wmo	150.000	150.000	150.000	150.000
23	Kosten jeugdhulp	150.000	150.000	150.000	150.000
24	Collectief zorgaanbod	150.000	150.000	150.000	150.000
	<i>Haalbaarheid nog een vraagteken</i>	-150.000			
	Programma 4 Financien en Economie				
26	Afschrijvingstermijnen	186.000	186.000	186.000	186.000
28	Algemene reserve			75.000	75.000
29	OZB niet-woningen	431.200	431.200	431.200	431.200
30	OZB woningen	593.600	593.600	593.600	593.600
32	Verblijfsbelasting	47.500	47.500	47.500	47.500
33	Efficiency samenwerkingspartners	NTB	NTB	NTB	NTB
	Saldo draaiknoppen	2.133.300	2.719.300	2.794.300	2.794.300
	Correctie draaiknoppen	-306.000	-20.000	-20.000	-20.000

De toelichting en stand van zaken per daadwerkelijk ingezette draaiknop is opgenomen in het programmaplan per programma.

Draaiknoppen niet opgenomen in begroting

Er is een aantal draaiknoppen (nog) niet of deels ingezet.

Deze zijn opgenomen in bijlage 1.

6. Ontwikkelingen

Ontwikkelingen opgenomen in begroting (structureel)

In onderstaande tabel staan de ontwikkelingen. De financiële consequenties van deze ontwikkelingen zijn meegenomen in het financieel totaaloverzicht.

Een nadere toelichting van deze ontwikkelingen is opgenomen in het programmaplan.

Ontwikkelingen (- is een nadeel, + is een voordeel)		2027	2028	2029	2030
Programma 1 Bestuur en Veiligheid					
1.1	Peelmanagers/ Peelsamenwerking	-56.000	-56.000	-56.000	-56.000
1.2	Regionale arbeidsmarktstrategie	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
1.3	Bijdrage ICT-NML (verbonden partijen)	-129.765	-129.765	-129.765	-129.765
1.4	Bijdrage Veiligheidsregio (verbonden partijen, bestuurlijke opdracht)	-203.833	-196.611	-196.611	-196.611
1.5	Brandstofkosten UDAS	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
1.6	Verzwaren elektra aansluiting gemeentewerf UDAS	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
1.7	Aanschaf 3 nieuwe voertuigen UDAS	-6.434	-6.434	-6.434	-6.434
Programma 2 Ruimtelijk Domein					
2.1	Reconstructie Venbergweg	0	0	-9.860	-9.860
2.2	Reconstructie Meijlsegweg	0	0	-78.160	-78.160
2.3	Deelname aan NOVEX de Peel	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
2.4	Volkshuisvesting - uitvoer urgentieregeling	-17.000	-34.000	-34.000	-34.000
2.5	Startersleningen	0	0	0	0
2.6	Bossen en natuurgebieden	-29.000	-29.000	-29.000	-29.000
Programma 3 Sociaal Domein					
3.1	Vervangen kunstgrasveld ONDO	0	-33.528	-33.528	-33.528
3.2	Schuldhelpverlening (subsidie Onis Welzijn)	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
3.3	Automaatje (subsidie Onis Welzijn)	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
3.4	Subsidie 't Kwartier	-223.000	-223.000	-223.000	-223.000
Programma 4 Financiën, Control en Economie					
4.1	Financiering (rentekosten)	0	0	-700.000	-700.000
Saldo ontwikkelingen		-754.231	-797.537	-1.585.557	-1.585.557

Ontwikkelingen niet opgenomen in begroting

De volgende ontwikkelingen zien we de komende jaren op ons af komen maar zijn nog niet (volledig) financieel vertaald in onze meerjarenbegroting.

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

Doorontwikkeling van onze organisatie en verbonden partijen op het gebied van informatisering t.b.v. verdere ontwikkeling van onze dienstverlening en bedrijfsvoering.

Programma 2 Ruimtelijk Domein

Asten zet volop in op haar ambities in het ruimtelijk domein en dat geldt ook voor onze Peel- en Brainportregio. Het uitvoeringsplan MRE m.b.t. Brainport kan effect op Astén en de Peel hebben. Mogelijke groei van voorzieningen in de openbare ruimte als gevolg van het groeiend aantal woningen.

Voor de programma's transformatie buitengebied en klimaatbestendig en energieneutraal wordt binnen de beschikbare middelen gewerkt.
Door netcongestie kan de uitvoering van ambities in de knel komen en mogelijk kosten alternatieve (tijdelijke) maatregelen extra geld.

Programma 3 Sociaal Domein

Binnen dit programma zijn de volgende ontwikkelingen nog niet vertaald in de meerjarenbegroting: effect van vergrijzing, wachtlijstproblematiek, mogelijke groei basisvoorzieningen in relatie tot groei van het aantal woningen in onze gemeente en huisvesting van bijzondere groepen.

Programma 4 Financiën, Control en Economie

Voor het uitvoeringsplan programma centrum, uitvoeringsplan programma recreatie en toerisme zijn nog geen middelen gereserveerd. De regionale schaa sprong Brainport kan leiden tot aanvullende bijdragen in relatie tot mobiliteit. Lokaal en bovenlokaal bedrijventerrein. Afhankelijk van de inzet van de draaiknop OZB niet-woningen betekent dit ook iets voor de eigendommen van de gemeente Asten zelf.

7. Coalitieakkoord 2026-2030

In onderstaande tabel staan de structurele wensen uit het coalitieakkoord opgenomen. De financiële consequenties van deze ontwikkelingen zijn meegenomen in het financieel totaaloverzicht. Het betreft een inschatting van de kosten van wat (tot nu toe) bekend is. Dit wordt nog verder uitgewerkt richting de Begroting 2027. Een nadere toelichting van deze wensen coalitieakkoord is opgenomen in het programmaplan.

Coalitieakkoord (- is een nadeel, + is een voordeel)		2027	2028	2029	2030
Programma 1 Bestuur en Veiligheid					
	Geen nieuwe wensen	0	0	0	0
Programma 2 Ruimtelijk Domein					
2.1	Speelbeleidsplan	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
2.2	Onderhoudsniveau buitenruimte	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Programma 3 Sociaal Domein					
3.1	Versterking verenigingsleven	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Programma 4 Financiën, Control en Economie					
4.1	Invoering/inrichting ondernemersfonds	0	-285.000	-285.000	-285.000
	Dekking uit ozb niet-woningen	0	285.000	285.000	285.000
	Ozb verhoging voor gemeente Asten	0	-20.000	-20.000	-20.000
Saldo coalitieakkoord		-90.000	-110.000	-110.000	-110.000

8. Wensen (op de plank)

Wensen opgenomen in de Kadernota 2027

In de tabel staan de structurele wensen opgenomen die meegenomen zijn in de Kadernota en die vertaald zijn in het financieel totaaloverzicht.

Wensen opgenomen in de Kadernota (- is een nadeel, + is een voordeel)		2027	2028	2029	2030
Programma 1 Bestuur en Veiligheid					
Programma 2 Ruimtelijk Domein					
2.1	GVVP - integraal maatregelenpakket - Fietsverbinding Asten-Helmond	0	-15.900	-15.900	-15.900
Programma 3 Sociaal Domein					
3.1	Binnensport	0	0	0	-955.000
Programma 4 Financiën, Control en Economie					
Saldo wensen opgenomen in Kadernota		0	-15.900	-15.900	-970.900

Wensen niet opgenomen in de Kadernota 2027

In onderstaande tabel staan de structurele wensen opgenomen. De financiële consequenties van deze wensen zijn **NIET** meegenomen in het financieel totaaloverzicht.

Wensen NIET opgenomen in de Kadernota (- is een nadeel, + is een voordeel)	2027	2028	2029	2030
Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1.1 Extra formatie griffie	-46.000	-46.000	-46.000	-46.000
1.2 Extra formatie SWOT organisatie	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
1.3 Go Vocal/participatieplatform voor inwoners	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
1.4 Conditioneren archiefruimte	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Programma 2 Ruimtelijk Domein				
2.1 Reconstructie gedeelte Vlosbergweg	-1.980	-1.980	-1.980	-1.980
2.2 Reconstructie Waardjesweg	0	-47.700	-47.700	-47.700
2.3 OmgevingsChat	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
2.4 Openbaar groen - Boombeheer	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
2.5 Uitvoering bomenrenovatieplan	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Programma 3 Sociaal Domein				
3.1 Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden inwoners	-16.896	-16.896	-16.896	-16.896
3.2 Structurele uitbreiding gedragswetenschapper	-67.736	-67.736	-67.736	-67.736
3.3 Overeenkomst 'Uniek Sporten in de Peel' voortzetten	0	0	0	-14.311
3.4 JOGG aanpak	0	0	0	-35.000
3.5 Het Bewegend Kind	0	0	0	-25.000
3.6 Sport en cultuur voucher voor volwassenen	0	0	0	-8.000
3.7 Jeugdeducatiefonds	0	0	0	-10.000
Programma 4 Financiën, Control en Economie				
4.1 Versterking economische ontwikkeling en samenwerking - leveringsbijdrage EZ MRE	-147.200	-147.200	-147.200	-147.200
Saldo wensen NIET opgenomen in de Kadernota	-313.812	-361.512	-361.512	-453.823

Voor een toelichting op de wensen wordt verwezen naar bijlage 2.

9. Financieel totaaloverzicht (incidenteel)

Het geactualiseerde overzicht van de Reserve Eenmalige Bestedingen ziet er als volgt uit.

Reserve eenmalige bestedingen	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo 1-1 (o.b.v. jaarrekening 2025)	8.590.493	1.739.005	965.996	878.487	840.978
Claims tlv Reserve eenmalige bestedingen voorgaande jaren	-6.443.743				
Mutaties Meerjarenbegroting 2026-2029	-398.245	-37.509	-37.509	-37.509	-37.509
Geactualiseerd saldo Begroting 2025-2028	1.748.505	1.701.496	928.487	840.978	803.469
<u>Raadsbesluiten t/m juni 2026</u>					
Turap voorjaar 2026: optimalisatie scenario Binnensport	-9.500				
Saldo ná Turap voorjaar 2025	1.739.005	1.701.496	928.487	840.978	803.469
<u>Mutaties Kadernota en Begroting 2027</u>					
Van RAAS naar ReIS		-3.000			
Meubilair raadszaal		-12.500			
KTM2 maatregelenpakket		-560.000			
MMMP (Meerjarig Multimodaal MobiliteitsProgramma)			0	0	0
Groeiplan Taal		-10.000			
Opstellen Toekomstagenda 2040		-50.000			
Invoering ondernemersfonds		-50.000			
Zero Based Budgetting		-50.000			
Integraal HuisvestingsPlan (IHP)			-50.000		
Saldo 31-12	1.739.005	965.996	878.487	840.978	803.469

Toelichting incidenteel

Ontwikkelingen

Van RAAS naar ReIS

3.000

2027

I

Dit is een landelijke vernieuwing van het informatiesysteem voor paspoorten en identiteitskaarten, aangestuurd door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). We moeten hiervoor nieuwe hardware aanschaffen.

Meubilair raadszaal

12.500

2027

I

Benodigd onderhoud aan meubilair raadszaal.

KTM2 maatregelenpakket

560.000

2027

I

Collegebesluit 3 maart 2026: instemming met gemeentelijke bijdrage KTM2 (korte termijn maatregelenpakket 2). Gemeente Asten wordt gevraagd een financiële bijdrage te leveren aan het KTM2 maatregelenpakket. Hiervoor wordt een bijdrage van € 560.000,- gevraagd. De volledige gemeentelijke bijdrage wordt via een eenmalige afdracht in 2027, afgedragen aan het Regionaal Bereikbaarheidsfonds.

<u>MMMP (Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket</u>	500-900K	>2030	I
--	----------	-------	---

MRE heeft recent het MMMP vastgesteld en vraagt de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant om de relevante projectfiches in te vullen. Op basis daarvan start na de zomer van 2026 de programmering, waarin prioritering, fasering en de financiële opgave worden bepaald.

Voor Asten zijn de volgende projectfiches relevant:

- *18 Fietsroute Asten–Helmond*: dit project is meegenomen bij de wensen.
- *21 Hoofdfietsroute Asten–Deurne*: nog niet gestart; verwacht na 2030, afronding voor 2035.
- *26 Busverbinding Asten–Helmond*: nog niet gestart; provincie/vervoerder trekken dit; na 2030.
- *52 Busverbinding Asten–Eindhoven*: nog niet gestart; idem, na 2030.
- *57 Turbotonde en bypass Asten*: uitvoering ombouw rotonde Floralaan–Nobisweg nog niet ingepland. In september dienen we een WoKT-aanvraag in (rijkssubsidie woningbouwversnelling). Voorwaarde is oplevering vóór 2038; verkenning en planstudie zijn gestart. We willen het liefste uitvoeren voor 2033.

<u>Groeiplan Taal</u>	10.000	2027	I
-----------------------	--------	------	---

Gemeente Asten heeft als doel om ervoor te zorgen dat alle kinderen op het juiste taalniveau aan de basisschool beginnen. Daarbij richten we ons op aanstaande ouders zodat het belang van taalverwerving en taalontwikkeling vroeg wordt meegegeven. Op dit moment wordt het plan gefinancierd uit incidentele middelen en middelen afkomstig van de SPUK gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid en de lokale coalitie kansrijke start. Voor de uitvoering van het Groeiplan Taal in 2027 is een eenmalige investering noodzakelijk.

Coalitieakkoord

<u>Opstellen Toekomstagenda Asten 2040</u>	50.000	2027	I
--	--------	------	---

De Toekomstagenda Asten 2030 werd vastgesteld in 2017. De komende bestuursperiode wordt benut om de basis te leggen voor een nieuwe toekomstagenda richting 2040, waarbij een bestuurskrachtonderzoek een beeld kan geven van het eigen functioneren. Dit betekent: evalueren, leren en opnieuw keuzes maken. Daarbij hoort een eerlijk gesprek met de samenleving over verwachtingen, verantwoordelijkheden en grenzen. De nieuwe agenda moet richtinggevend zijn, maar ook realistisch en uitvoerbaar.

<u>Invoering ondernemersfonds</u>	50.000	2027	I
-----------------------------------	--------	------	---

Incidenteel budget t.b.v. invoering / inrichting ondernemersfonds. Op dit moment heffen we reclamebelasting in het centrum. Er wordt bekeken of we dit instrument kunnen vervangen door een ondernemersfonds, dat gemeentebreed wordt ingevoerd. Vanuit dit fonds kunnen bijdragen worden geleverd aan uit te voeren projecten binnen de gemeente (bijv. in het centrum, buitengebied, of op het bedrijventerrein).

<u>Integraal Huisvestingsplan (IHP)</u>	50.000	2028	I
---	--------	------	---

Het huidige ScholenHuisvestingsPlan (SHP) loopt in 2028 af en wordt vervangen door een Integraal Huisvestingsplan. De verbeteraanpak Zorg in onderwijstijd (Zio) wordt hierin meegenomen.

Zero Based Budgeting

50.000

2027

I

Om structureel ruimte in de begroting te creëren gaan we een proces van Zero Based Budgetting doorlopen, voor de begroting 2028.

Te ontvangen subsidies

P.M

Te denken valt aan subsidies zoals Beethoven, Woningbouw Op Korte Termijn (WOKT) en Realisatiestimulans voor betaalbare woningen.

Wensen NIET opgenomen in de kadernota (- is een nadeel, + is een voordeel)		2027	2028	2029	2030
2.3	OmgevingsChat	-10.000			
2.6	Burgerinitiatief Calisthenicspark Loverveld	-50.000			
	Voortzetting inhuur professionele centrummanager	-14.400			
4.2					
	Vernieuwen van bestaande beleidsdocumenten (economie)	-40.000	-40.000		
4.3					
	Peelsamenwerking evaluatie economische agenda de Peel en begeleiding opstellen	-18.400			
4.4	nieuwe agend				
Saldo wensen		-122.800	-40.000	0	0

10. Uitgangspunten Begroting 2027-2030

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2027-2030 wordt, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen, het onderstaande uitgangspunt over indexering in acht genomen.

Indexering 2027

Conform het geprognosticeerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2026, bijlage 4.4 Middelen en bestedingen 2026 van het Centraal Economisch Plan 2025, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage voor 2027 3,2%.

11. Ontwikkeling financiële kengetallen

Om de raad een zo reëel mogelijk beeld te schetsen van de financiële situatie van de gemeente Asten is het van belang om naast de ontwikkeling van de structurele- en incidentele begroting te kijken naar de ontwikkeling van de financiële kengetallen en weerstandsratio.

Op basis van de verwachte inkomsten, uitgaven en investeringen is een (grove) update van de liquiditeitsprognose 2027-2030 en de externe financieringsbehoefte opgesteld.

Prognose financieringsbehoefte (verwachte lening) in 2029 is € 30 miljoen. Dit is afhankelijk van de keuze rondom de binnensportaccommodatie. Om de beoogde plannen te kunnen financieren is het noodzakelijk een externe lening aan te trekken. Een lening in die mate heeft Asten nog niet eerder afgesloten. Ten opzichte van de benchmark uit januari 2025 zie je dat het aantrekken van deze leningen forse impact heeft op de kengetallen. Dit is hieronder weergegeven.

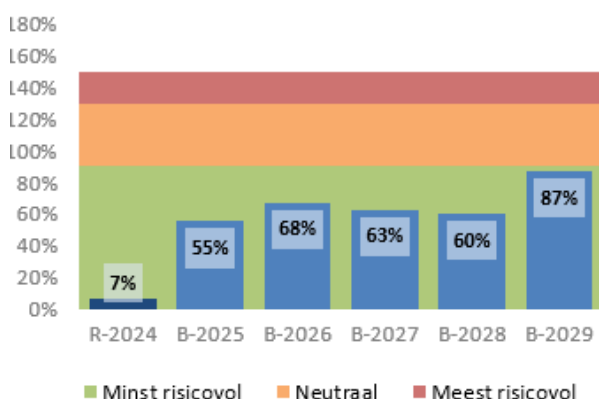
Bron: benchmarkrapport Twynstra Gudde (januari 2025).

Beeld vanuit de benchmark zonder de extra lening van € 30 miljoen.

- **Asten vaart financieel over het algemeen scherper aan de wind** dan de benchmarkgemeenten zonder dat kengetallen nu in het rood schieten, uitgezonderd de structurele exploitatieruimte. Asten is ook **meer risicobereid** dan de referentiegemeenten.
 - Weerstandsratio is relatief laag, evenals de hoogte van de algemene reserve.
 - Structurele exploitatieruimte is laag en wordt negatief in 2026 en 2027 (daartoe is de ombuigingsoperatie opgestart).
 - De netto schuldquote is relatief hoog.
 - De solvabiliteit in Asten is relatief laag.

Ontwikkeling kengetallen inclusief de extra lening van € 30 miljoen.

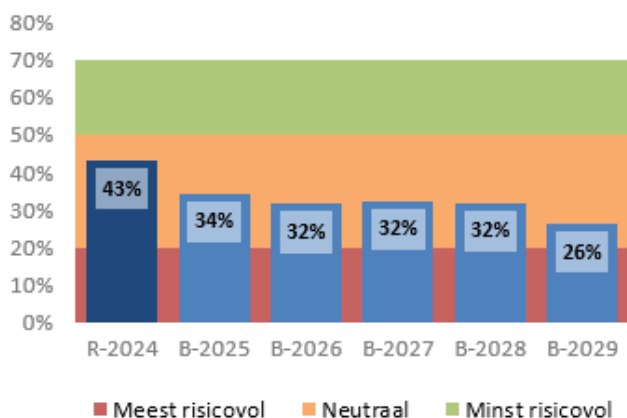
1a. Netto schuldquote

Definitie Netto schuldquote: dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

Ondanks dat er een stijging te zien is blijft de netto schuldquote in het groen.

2. Solvabiliteitsratio

Definitie Solvabiliteit: dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

De solvabiliteit daalt verder in het oranje, maar blijft boven de 20%.

12. Ontwikkeling weerstandsratio

Algemene reserve

Algemene reserve	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo 1-1 (o.b.v. jaarrekening 2025)	14.307.424	14.188.351	13.338.351	13.338.351	13.263.351
Jaarstukken 2025	130.927				
Begroting 2026 inzetten reserve als dekkingsmiddel	-250.000			-75.000	
Saldo ná Turap voorjaar 2026	14.188.351	14.188.351	13.338.351	13.263.351	13.263.351
Mutaties Kadernota en Begroting 2027		-850.000			
Saldo 31-12	14.188.351	13.338.351	13.338.351	13.263.351	13.263.351

Weerstandsratio

Op basis van de inschatting van de risico's bij de begroting 2026 (€ 4.905.000,=) is de weerstandsratio 2,72 (algemene reserve / risico's).

Volgens de financiële verordening moet de ratio Ruim voldoende zijn; dit is tussen de 1,4 en 2,0.

Bij een afname van de ratio naar 2,0 is het mogelijk om € 3,5 miljoen incidenteel in te zetten. Bij een ratio van 1,4 is het mogelijk om € 6,5 miljoen incidenteel in te zetten.

Inzet algemene reserve als dekkingsmiddel in 2027

Conform de voorwaarden mag in 2027 € 850.000,= uit de algemene reserve ingezet worden als dekkingsmiddel om de begroting 2027 sluitend te krijgen.

Programmaplan

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
1.1 Peelmanagers / Peelsamenwerking	56.000	S
Dit budget is momenteel tot en met 2026 begroot voor inzet Peelsamenwerking voor de inhoudelijke programma's, samen met de collega Peelgemeenten. Dit betreft verlenging omdat dit ons als Asten op Peelniveau sterker maakt binnen de MRE / Brainportregio.		
1.2 Regionale arbeidsmarktstrategie (RAS)	20.000	S
De arbeidsmarktstrategie is een langetermijnstrategie waarbij inzet en veranderkracht nodig is om dit tot een succes te maken. Het is zeker geen gemakkelijke opgave, maar gelet op de regionale ontwikkelingen wel een belangrijke opgave. In de regio en in Asten wordt de meerwaarde gezien om de uitdagingen van de veranderende arbeidsmarkt gezamenlijk aan te blijven pakken. Daarom is de RAS vanaf 2026 geen programma meer, maar gaan we het inbedden in de organisaties. Het inbedden in de staande organisaties stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid in de regio. Er wordt hiervoor een startnotitie opgesteld waarin ambities en afspraken staan en wat dient als leidraad voor de betrokken Peel organisaties. Daarnaast worden de kosten per gemeente teruggebracht naar € 20.000,=. Hiervoor kunnen we met een aanjager de arbeidsmarktkrapte en de kwetsbaarheid van onze organisaties verkleinen.		
1.3 Hogere bijdrage ICT-NML (verbonden partijen)	129.765	S
Stijging gemeentelijke bijdrage op basis van ontwerpbegroting 2027 van ICT-NML.		
1.4 Hogere bijdrage Veiligheidsregio (verbonden partijen)	203.833 196.611 vanaf 2028	S
Stijging gemeentelijke bijdrage door vertaling bestuurlijke opdracht in conceptbegroting 2027.		
1.5 Brandstofkosten UDAS	7.500	S
Er is sprake van een stijging van de brandstofkosten voor voertuigen UDAS. Hiervan wordt 50% doorbelast conform DVO aan Someren. Per saldo brengt dit de genoemde extra kosten met zich mee.		
1.6 Verzwaren elektra aansluiting gemeentewerf UDAS	1.200	S
In verband met de verduurzaming van het pand en het wagenpark moet de elektra aansluiting verzwared worden. Hierbij zijn we afhankelijk van Enexis.		
1.7 Aanschaf 3 nieuwe voertuigen UDAS	6.434	S
2 auto's van Udas zijn in 2027 aan vervanging toe. Het betreft de calamiteitenauto en een auto+kraan. Daarnaast wordt de jacobs ladder vervangen voor een terreinheftruck die gebruikt wordt voor de nieuwe zoutloods op de Venbergweg. Deze voertuigen worden meegenomen in de DVO, dus Someren draagt voor 50% mee in de kosten. Per saldo brengt dit de genoemde extra kosten met zich mee.		

Wensen

In dit programma zijn geen nieuwe, structurele wensen opgenomen in de Kadernota.

Draaiknoppen

Toelichting, impact en stand van zaken ingezette draaiknop	Bedrag	I/S
Bedrijfsvoering (1)	100.000 – 300.000	S
Dit betreft een brede algemene maatregel om te besparen op de bedrijfsvoering van de gemeente Asten. Denk hierbij aan efficiëntieslagen en gebruik maken van automatiseringsoplossingen en inzet van AI voor eenvoudige processen. We streven naar efficiëntere en meer gestroomlijnde processen, die minder tijd kosten. Daarnaast blijven we inzetten op nog meer samenwerken waar mogelijk. Impact: Organisatie Stand van zaken: Voor de jaren 2026 en 2027 is de draaiknop volledig gerealiseerd (€ 100.000 in 2026 en € 200.000,- in 2027). Voor 2028 en verder (€ 300.000,-) is dit deels gerealiseerd, er resteert nog een bedrag van € 96.000,- dat gerealiseerd moet worden.		
Openingstijden gemeentehuis (2)	10.000	S
Het gemeentehuis minder openstellen (bijvoorbeeld een dagdeel) kan financiële voordelen met zich meebrengen. Het heeft echter wel impact op de dienstverlening en op bedrijfsvoering. De besparing is ingegeven op basis van de facilitaire kosten. De klantvraag blijft bestaan en zal zich verplaatsen naar de momenten waarop we wel open zijn en dan is voldoende bezetting nodig om hieraan te kunnen voldoen. Impact: Inwoners Stand van zaken Deze draaiknop is vanaf 2026 en verder volledig gerealiseerd. Vanaf 1 juni 2026 zijn we dagelijks om 9.00 uur geopend i.p.v. om 8.30 uur en is de avondopenstelling gewijzigd. Door deze aanpassingen en efficiënter werken is minder inzet van medewerkers nodig.		
1.11 Aanvragen subsidies (4)	NTB	S
Meer (incidenteel) externe financiering voor projecten en/of personeel door het inzetten van een subsidioloog die zichzelf moet terugverdienen en zorgt voor extra inkomsten voor de gemeente. Impact: n.v.t. Stand van zaken Er is reeds een medewerker die zich bezighoudt met subsidies en er kan geconcludeerd worden dat de subsidiemogelijkheden reeds in beeld zijn. De inzet van een subsidioloog lijkt hiermee vooralsnog niet zinvol. In specifiek voorkomende gevallen kan meer of sneller ingezet worden op inhuur van (subsidie)bureaus. Inzet hiervan loont zich voor te werven bedragen.		

Samenvatting monitoring draaiknoppen programma 1
De in dit programma ingezette draaiknoppen leiden niet tot een wijziging van de meerjarenbegroting.

Coalitieakkoord

In dit programma zijn geen nieuwe, structurele wensen uit het coalitieakkoord.

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2026 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2027 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -.

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2027	2028	2029	2030
Originele begroting	-11.602	-11.304	-11.300	-11.300
Prognose meicirculaire 2026 (voorjaarsnota Rijk)	0	0	0	0
Tussentijdse rapportage voorjaar 2026	16	16	16	16
Geactualiseerde stand	-11.586	-11.288	-11.284	-11.284
Kadernota 2027				
Ontwikkelingen	-425	-418	-418	-418
1.1 Peelmanagers/ Peelsamenwerking	-56	-56	-56	-56
1.2 Regionale arbeidsmarktstrategie	-20	-20	-20	-20
1.3 Bijdrage ICT-NML (verbonden partijen)	-130	-130	-130	-130
1.4 Bijdrage Veiligheidsregio (verbonden partijen bestuurlijke, opdracht)	-204	-197	-197	-197
1.5 Brandstofkosten UDAS	-8	-8	-8	-8
1.6 Verzwaren elektra aansluiting gemeentewerf UDAS	-1	-1	-1	-1
1.7 Aanschaf 3 nieuwe voertuigen UDAS	-6	-6	-6	-6
Draaiknoppen	0	0	0	0
1 Bedrijfsvoering	0	0	0	0
2 Openingstijden gemeentehuis	0	0	0	0
4 Aanvragen subsidies	0	0	0	0
Coalitieakkoord	0	0	0	0
Geen nieuwe wensen coalitieakkoord	0	0	0	0
Mutaties Kadernota	-425	-418	-418	-418
Saldo na Kadernota 2027	-12.010	-11.705	-11.701	-11.701

Programma 2 Ruimtelijk Domein

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
2.1 Reconstructie Venbergweg	9.860 vanaf 2028	S
In 2023 heeft onderzoeksbureau Kiwa KOAC een verhardingsonderzoek uitgevoerd naar de structurele en functionele kwaliteit van de Venbergweg (kruising Brand tot wegversmalling na Legro). Op basis van de onderzoeksgegevens is ook een verhardingsadvies opgesteld voor het benodigde structurele onderhoud. Uit het onderzoek is gebleken dat de wegconstructie geen structurele restlevensduur meer heeft. Er wordt een reconstructiemaatregel geadviseerd. Op basis van het advies is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 493.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 9.860,= wordt afgeschreven.		
2.2 Reconstructie Meijelseweg	78.160 vanaf 2028	S
In 2023 heeft onderzoeksbureau Kiwa KOAC een verhardingsonderzoek uitgevoerd naar de structurele en functionele kwaliteit van de Meijelseweg. Op basis van de onderzoeksgegevens is ook een verhardingsadvies opgesteld voor het benodigde structurele onderhoud. Uit het onderzoek is gebleken dat de wegconstructie geen structurele restlevensduur meer heeft. Er wordt een reconstructiemaatregel geadviseerd. Op basis van het advies is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 3.908.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 78.160,= wordt afgeschreven.		
2.3 Deelname aan NOVEX de Peel	20.000	S
NOVEX De Peel is een samenwerkingsverband van overheden. Het project bundelt de krachten van 18 gemeenten, 2 provincies, 2 waterschappen en het Rijk om samen met ondernemers en inwoners in de Peelregio de gezamenlijke uitdagingen aan te pakken zoals stikstofproblematiek, wateropgaven, behoud duurzame landbouw, natuur, nieuwe economie, behoud leefbaarheid, duurzame energie opwek en verstedelijkingsdruk. Deze overheden werken samen met ondernemers en maatschappelijke partijen aan een duurzame, natuurlijke en leefbare toekomst voor de Peel-regio richting 2050. Gemeente Asten is één van de 18 gemeenten. De eerst beschikbare middelen hiervoor vanuit het Rijk (150 miljoen voor de Brabantse Peel) zullen voor een belangrijk deel landen in het gebied rondom de Groote Peel om de stikstofdruk te verminderen, wateropgaven te realiseren en de landbouw te verduurzamen. Het gevraagde bedrag van € 20.000 per jaar is de medebekostiging van de NOVEX organisatie. Dit betreft procesgeld.		
2.4 Volkshuisvesting – uitvoer urgentieregeling	17.000 34.000 vanaf 2028	S
Vanuit de wet Regie Volkshuisvesting moeten we uitvoer gaan geven aan de urgentieregeling. De kosten verdubbelen aangezien corporaties niet meer mee gaan betalen aan kosten t.a.v. urgentie. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel erkent het kabinet dat er extra uitvoeringslasten voor gemeenten ontstaan. Tegelijk stelt het kabinet dat: een groot deel van de gemeenten al een urgentieregeling heeft; de kosten daarom “beperkt” zouden zijn; de uitvoering moet worden bekostigd via de bestaande middelen in het gemeentefonds.		
2.5 Startersleningen	0	S

Door de woningbouwprojecten Ommel Hogeweg en Biesvelden 1 zal er meer gebruik worden gemaakt van de startersleningen. Wanneer dit bedrag wordt verhoogd zullen er extra financieringsmiddelen (lening) nodig zijn. Zie programma 4 (financiering rentekosten).		
2.6 Bossen en natuurgebieden	29.000	S
Er zijn extra maatregelen nodig om de veiligheid in de bossen te kunnen waarborgen op basis van aangescherpte wetgeving om te kunnen voldoen aan onze zorgplicht.		

Wensen

Toelichting, impact en stand van zaken ingezette draaiknop	Bedrag	I/S
W.2.1 GVVP – integraal maatregelen pakket	15.900 Vanaf 2028	S
• Fietsverbinding Asten–Helmond. Dit project is opgenomen als projectfiche 016a in het Bereikbaarheidsakkoord, waarmee een regionale subsidie tot maximaal 25% mogelijk is. Het betreft deeltracé 1: de aanleg van een vrij liggend fietspad langs de Kranenvenweg. De raming voor dit deeltracé bedraagt € 800.000,-. Uitgangspunt is een regionale subsidiebijdrage van 25%, oftewel € 200.000,-. De resterende gemeentelijke investering komt hiermee op € 600.000,-, hetgeen resulteert in een jaarlijkse kapitaallast van € 12.000,- bij afschrijvingstermijn van 50 jaar. • Fietsverbinding Asten–Helmond. Dit project is opgenomen als projectfiche 016b in het Bereikbaarheidsakkoord, waarmee een regionale subsidie tot maximaal 25% mogelijk is. Het betreft deeltracé 2: de aanleg van een fietsstraat op de Oostappensedijk–Heibergweg, in samenwerking met de gemeente Helmond. De raming voor dit deeltracé bedraagt € 260.000,-. Uitgangspunt is een subsidiebijdrage van 25%, oftewel € 65.000,-. De resterende gemeentelijke investering komt daarmee op € 195.000,-, wat resulteert in een jaarlijkse kapitaallast van € 3.900,- bij een afschrijvingstermijn van 50 jaar.		

Draaiknoppen

Toelichting, impact en stand van zaken ingezette draaiknop	Bedrag	I/S
Bestaande samenwerkingen (5)	50.000 vanaf 2027	S
Bezuinigen op of stoppen met bestaande samenwerkingen binnen het ruimtelijk domein of op andere domeinen. Bezuinigen of stoppen met samenwerkingen zoals Innovatiehuis en energiehuis Slim Wonen. Onduidelijk is of dit ook (toekomstige) positieve effecten dempt. Daarnaast kan de financieringssysteem (verdeling van de hoogte van de bijdragen) van samenwerkingen bekeken worden. Impact: Bestuurlijke ambitie / maatschappelijke opgaven en verbonden partijen Stand van zaken: Vanaf 2026 zijn de activiteiten van het innovatiehuis afgenomen en afgerond. De draaiknop is met het beëindigen van deelname aan het innovatiehuis vanaf 2027 volledig gerealiseerd.		
Inzet klimaat (7)	100.000	S
Vaste formatie ten behoeve van klimaat, energie en duurzaamheid structureel ten laste brengen van de CDOKE-gelden (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) die we van het Rijk ontvangen. Hierdoor blijft er wel minder budget over voor overige maatregelen in het kader van klimaat- en energiebeleid en als de regeling stopt (toegezegd t/m 2029) is er geen dekking meer voor deze vaste formatie. Impact: n.v.t.		

Stand van zaken: Deze draaiknop is volledig gerealiseerd conform bovenstaande beschrijving. Formatie die ingezet wordt ten behoeve van klimaat, energie en duurzaamheid komen nu structureel ten laste van de CDOKE-gelden.		
Kostendekkendheid leges (8)	50.000	S
De kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunningen is nog geen 100%. Door verhoging van de leges wordt de kostendekkendheid vergroot. Voor inwoners en bedrijven betekent dit dat de lasten voor een vergunning stijgen. Impact: Inwoners en ondernemers Stand van zaken: De verhoging van de legeskosten ten behoeve van deze draaiknop is gerealiseerd. Op basis van de inkomsten wordt gedurende 2026 en verder gemonitord of met de verhoging van de leges conform verwachting het bedrag van € 50.000,- aan extra inkomsten behaald wordt.		
Verhogen afvalstoffenheffing (13)	75.000	S
Uit de benchmark die in het kader van het project Asten in Balans door Twynstra Gudde is uitgevoerd, kwam naar voren dat Asten in vergelijking met de referentiegemeenten een laag tarief voor afvalstoffenheffing heeft. Nadere analyse van de toegerekende kosten van de Gemeente Someren aan de afvalstoffenheffing laat zien dat Someren kosten straatreiniging toerekent aan deze heffing. In Asten doen we dit niet. We rekenen wel 50% toe aan riolering. We kunnen er voor kiezen om ook een gedeelte toe te rekenen aan afval. Daarnaast kunnen we een extra bedrag van de salariskosten toerekenen. We onderzoeken nog of het reëel is om mogelijk nog meer posten toe te rekenen. De lastendruk voor inwoners stijgt met ongeveer € 10,= per huishouden per jaar. Wellicht kunnen in de toekomst meer kosten doorbelast worden. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Impact: Inwoners Stand van zaken: Het tarief is verhoogd, gedurende 2026 en verder wordt gemonitord of deze verhoging conform verwachting ook daadwerkelijk leidt tot meer inkomsten à € 75.000,-.		
2.15 Temporiseren projecten (14)	200.000	S
Ambitie beter afstemmen op de uitvoeringskracht van de organisatie door focus aan te brengen (prioriteren), projecten te temporiseren, on hold te zetten of uit te stellen. Hierdoor het fors terugbrengen van externe inhuur. Daar waar realistisch vacatures niet invullen, of gebruik maken van natuurlijk verloop, of geen extra (tijdelijke) formatie meer toestaan waardoor bespaard wordt op salariskosten en op tijdelijk personeel (formatie is altijd gerelateerd aan de van de organisatie gevraagde taken). Impact: Bestuurlijke ambitie / maatschappelijke opgaven en organisatie Stand van zaken: Deze draaiknop is opgenomen vanaf 2028 en wordt nog verder uitgewerkt.		

Samenvatting monitoring draaiknoppen programma 2
De in dit programma ingezette draaiknoppen leiden niet tot een wijziging van de meerjarenbegroting.

Coalitieakkoord

In dit programma zijn twee nieuwe, structurele wensen uit het coalitieakkoord.

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
2.1 Speelbeleidsplan	50.000	S
Wij willen investeren in voldoende speelvoorzieningen voor de jeugd. Het speel- en beweegplan wordt hiervoor opgesteld inclusief een uitvoeringsplan, waaruit naar voren moet komen welke kosten hiermee gepaard gaan. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking maakt hier onderdeel van uit.		
2.2 Onderhoudsniveau buitenruimte	30.000	S
De afgelopen jaren is steeds vaker aangegeven dat het onderhoudsniveau onder druk staat, mede door beperkte middelen en toenemende gebruiksintensiteit. We brengen in kaart waar het onderhoudsniveau achterblijft. Op basis daarvan stellen we een prioriteitenlijst op voor de meest urgente locaties.		

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2026 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2027 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -.

bedragen x € 1.000	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
	2028	2029	2030	
Originele begroting	-7.155	-7.163	-7.180	-7.195
Prognose meicirculaire 2026 (voorjaarsnota Rijk)	0	0	0	0
Tussentijdse rapportage voorjaar 2026	0	0	0	0
Geactualiseerde stand	-7.155	-7.163	-7.180	-7.195
Kadernota 2027				
Ontwikkelingen	-66	-83	-171	-171
2.1 Reconstructie Venbergweg	0	0	-10	-10
2.2 Reconstructie Meijelseweg	0	0	-78	-78
2.3 Deelname aan NOVEX de Peel	-20	-20	-20	-20
2.4 Volkshuisvesting - uitvoer urgentieregeling	-17	-34	-34	-34
2.5 Startersleningen	0	0	0	0
2.6 Bossen en natuurgebieden	-29	-29	-29	-29
Wensen	0	-16	-16	-16
2.1 GVVP - Fietsverbinding Asten-Helmond	0	-16	-16	-16
Draaiknoppen	0	0	0	0
5 Bestaande samenwerkingen	0	0	0	0
7 Inzet klimaat	0	0	0	0
8 Kostendekkendheid leges	0	0	0	0
13 Verhogen afvalstoffenheffing	0	0	0	0
14 Temporiseren projecten	0	0	0	0
Coalitieakkoord	-80	-80	-80	-80
2.1 Speelbeleidsplan	-50	-50	-50	-50
2.2 Onderhoudsniveau buitenruimte	-30	-30	-30	-30
Mutaties kadernota	-146	-179	-267	-267
Saldo na Kadernota 2027	-7.301	-7.342	-7.447	-7.462

Programma 3 Sociaal Domein

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
3.1 Vervangen kunstgrasveld ONDO	33.528 vanaf 2028	S
Vervanging top laag en sporttechnische laag kunstgrasveld ONDO. Dit betreft de extra kosten boven op de kosten die zijn opgenomen in de privatiseringsovereenkomst. Bij het opstellen van de privatiseringsovereenkomst zijn er geen afspraken gemaakt over de sporttechnische laag.		
3.2 Schuldhulpverlening (subsidie Onis Welzijn)	33.000	S
De afgelopen vijf jaar is een structurele stijging zichtbaar in het aantal inwoners dat zich meldt bij de schulddienstverlening. Tot nu toe is dit incidenteel opgevangen, maar omdat er sprake is van een structurele, autonome ontwikkeling wordt voorgesteld dit om te zetten naar structurele middelen.		
3.3 Automaatje (subsidie Onis Welzijn)	8.000	S
Het aantal ritten van Automaatje is de afgelopen jaren fors toegenomen naar zo'n 800 per maand, met pieken tot 900 ritten.		
3.4 Subsidie 't Kwartier	223.000	S
Het bestuur van gemeenschapshuis 't Kwartier maakt een plan van aanpak om te komen tot een duurzame exploitatie. Wij monitoren dat proces. Hierin komt meer ruimte voor het benutten van kansen, zoals de invulling van maatschappelijk ondernemerschap. Het subsidiebedrag van de gemeente wordt in overeenstemming gebracht met de in 2019 door de gemeenteraad toegezegde bedragen (inclusief indexering).		

Wensen

Toelichting, impact en stand van zaken ingezette draaiknop	Bedrag	I/S
W.3.1 Binnensport	955.000 Vanaf 2030	S
Sport- en zwembadcomplex de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en die van het Varendonck College zijn verouderd. We realiseren een passende binnensportaccommodatie inclusief overdekt zwembad in de kern Asten die weer minimaal 40 jaar meegaat. De opdracht wordt in 3 fasen uitgevoerd: fase 1 van vooronderzoek, fase 2 van locatie- en scenariokeuze en fase 3 van realisatie. Voor fase 1 en 2 is een voorbereidingskrediet beschikbaar.		

Draiknoppen

Toelichting, impact en stand van zaken ingezette draaiknop	Bedrag	I/S
Beiaard en beiaardier (15)	20.000 vanaf 2027	S
Culturele evenementen waar ambtelijke organisatie voor gevraagd wordt zoals de beiaard/beiaardier behoren niet tot de wettelijke taken van de gemeente maar geven vorm aan de identiteit van de gemeente Asten. Het afstoten hiervan kan zorgen voor verarming van de cultuur binnen Asten. Onderzoeken of de beiaard ondergebracht kan worden in een cultuurfonds/bijzondere beroepen kan een overweging zijn. Afstoten is een optie voor de financiële basis/wettelijke taak van Asten. Impact: Beiaardier en inwoners		

Stand van zaken: Onderzocht is of er mogelijkheden zijn om de (salaris)kosten voor de beiaardier onder te brengen in een cultuurfonds. Er zijn diverse fondsen benaderd en gebleken is dat er geen structurele externe financieringsmogelijkheden zijn, deze fondsen en eventuele andere subsidiemogelijkheden zijn alleen incidenteel mogelijk. De draaiknop is echter structureel opgenomen. Voor 2027 is het niet mogelijk om deze draaiknop structureel te realiseren. Zoals bij de omschrijving vermeld is het afstoten een optie voor de financiële basis/wettelijke taak van Asten om een structurele besparing te realiseren. Dit is een keuze en niet de insteek van de originele draaiknop.		
Indexering samenwerkingspartners (16)	40.000 vanaf 2027	S
Het opleggen van een taakstelling aan professionele subsidiepartijen (Museum, VVV, Bibliotheek Helmond-Peel, LEV Groep, Mee de Meent Groep, Onis Welzijn, Stichting Slachtofferhulp en Stichting Zelfhulp) door in 2026 geen indexering toe te passen op de subsidiebedragen. Een aantal van deze partijen maken deel uit van het Sociaal Team Asten. Deze draaiknop heeft grote impact. Hierdoor zijn er minder financiële middelen beschikbaar voor uitvoering van activiteiten. Dit heeft directe gevolgen voor de dienstverlening en dus voor inwoners. Grote impact want minder aanbod van dienstverlening/diensten, minder ondersteuning aan inwoners. Het in stand houden en versterken van de sociale basis en het voorliggend veld wordt als essentieel beschouwd voor versterken eigen regie en bevorderen welzijn en participatie van inwoners. Risico voor hogere kosten vanwege toename beschikkingen. Impact: Professionele partijen Stand van zaken: Bij het verder uitwerken van deze draaiknop is gebleken dat het niet toekennen van een indexeringspercentage niet wenselijk is. Dit zorgt er voor dat de door hen gehanteerde tarieven ook in de jaren na 2027 scheef lopen omdat deze subsidies voor een groot deel salariskosten van professionals betreffen (exploitatie). Voor 2027 moeten de subsidieaanvragen vóór 1 mei 2026 ingediend zijn. Bij de beoordeling van deze aanvragen en de uiteindelijke toekenning van de subsidie kunnen andere keuzes gemaakt worden, die zullen dan ten koste van de dienstverlening gaan. Dit moet nog verder uitgewerkt worden, samen met onze partners, maar wordt vooralsnog realistisch ingeschat.		
Inkomensafhankelijke Wmo (17)	96.000 vanaf 2027	S
Vanaf 2027 wordt naar verwachting de vaste eigen bijdrage in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage. Dit betekent dat mensen met een hoger inkomen en vermogen meer gaan betalen voor Wmo-voorzieningen, terwijl lagere inkomens minder bijdragen. Gemeenten zullen hierdoor minder kosten maken voor Wmo-voorzieningen. Bij inwoners bestaat er de kans op zorgmijding vanwege onduidelijkheid over nieuwe regels maar ook omdat men het bijvoorbeeld niet kan betalen. Gemeenten kunnen zelf bepalen of bepaalde groepen worden vrijgesteld van de bijdrage, wat flexibiliteit biedt in het beleid. Tegelijkertijd wordt de aanzuigende werking gedempt en wordt waarschijnlijk minder beroep gedaan op laagdrempelige zorg, zoals huishoudelijke ondersteuning, door mensen die het zelf kunnen betalen. Impact: Inwoners		
Stand van zaken: Het Rijk heeft bovenstaande ontwikkeling uitgesteld en naar verwachting wordt vanaf 2028 de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage ingevoerd. Als gemeente Asten hebben we hier geen invloed op. De besparing is in 2027 niet te realiseren en wordt daarmee doorgeschoven naar 2028.		
Gezins- en jongerencoaches (18)	80.000 vanaf 2027	S
Meer capaciteit inzetten om te voorkomen dat cliënten doorverwezen worden naar duurdere, specialistische zorgtrajecten. Door 1,5 FTE extra in te zetten binnen het gebiedsteam, kan de		

gemeente Asten de zorg efficiënter inzetten, wachttijden verkorten en mogelijk kosten besparen door minder te beschikken en minder zorginzet van externe zorgaanbieders. De wachttijden voor de jeugdzorg in de gemeente Asten kunnen aanzienlijk worden verkort, met als gevolg een snellere ondersteuning voor inwoners. Door de preventieve inzet van de gezins- en jongerencoaches kunnen cliënten eerder geholpen worden, wat mogelijk voorkomt dat zij in zwaardere zorgtrajecten terechtkomen. Dit kan bijdragen aan betere resultaten voor de betrokken gezinnen en jongeren. Het genoemde bedrag betreft het “netto voordeel”. De verwachte afname van zorgkosten minus de kosten voor extra gezin- en jongerencoaches. Impact: Inwoners Stand van zaken: Vanuit de GR Peelgemeenten wordt voor de verdere uitwerking van deze draaiknop een data-analist ingezet. Op basis van de data wordt gemonitord of met extra, preventieve inzet de zorgkosten dalen. Hierbij wordt aan de voorkant beschreven welke data gemonitord wordt. De realisatie van deze draaiknop betreft een netto resultaat van extra inzet van capaciteit aan de ene kant en de minder hoge kosten aan indicaties aan de andere kant. Capaciteit van gezins- en jongerencoaches én van een gedragswetenschapper. Structurele uitbreiding voor deze laatste functie is eveneens opgenomen als wens maar is onlosmakelijk verbonden met deze draaiknop. De kosten gaan hier voor de baten uit. Of in 2027 het resultaat hiervan € 80.000,- kan bedragen is nog onzeker. Meer realistisch is het om te kiezen voor een ingroeipad; in 2027 een voordeel van € 40.000,- en vanaf 2028 een voordeel van € 80.000,-		
Leerlingenvervoer (19)	10.000 vanaf 2027	S
Overstappen van individueel leerlingenvervoer naar collectief vervoer met midi-bussen en centrale opstapplaatsen, met als doel kostenbesparing, duurzaamheid en meer zelfstandigheid voor leerlingen binnen de gemeente Asten. Impact organisatie: beleidswijziging vereist aanpassing van processen, communicatie en mogelijk herziening van contracten met vervoerders. Impact inwoners (ouders/leerlingen): directe impact op dagelijkse routine. Kan weerstand oproepen bij ouders die bezorgd zijn over veiligheid en gemak. Ervaringen van andere gemeenten is dat er veel weerstand is. Impact: Inwoners Stand van zaken: De uitwerking van deze draaiknop is opgepakt, het onderzoek naar de mogelijkheden voor meer collectief vervoer is gestart. Een eerste inzicht op basis van data van de vervoerder is dat dit financieel nauwelijks voordeel op levert. In 2026 wordt het budget dat in de begroting opgenomen is gemonitord. Mogelijk zijn de ontwikkelingen binnen het vervoer dusdanig, bijvoorbeeld door afname van het aantal leerlingen, dat een verlaging van het budget van € 10.000,- opgevangen kan worden. Voorlopig wordt de realisatie van deze draaiknop, al is het op een alternatieve wijze, nog mogelijk geacht.		
Gebruik Wmo (22)	150.000 vanaf 2027	S
We gaan mogelijkheden onderzoeken om inwoners nog meer te helpen via oplossingen die beschikbaar zijn via eigen kracht, algemene voorzieningen, voorliggende voorzieningen of het netwerk. Het afgeven van een indicatie is het laatste middel om ondersteuning te bieden. Ook al zou iemand ‘aanspraak kunnen maken op’, worden eerst nog alternatieven aangedragen, voordat daadwerkelijk geïndiceerde Wmo-zorg ingezet wordt. Als een inwoner in aanmerking komt voor een indicatie, wordt minimale ondersteuning ingezet. De voorziening blijft dus zeker voor handen, maar wel in mindere mate zoals uren Huishoudelijke Ondersteuning (HO) of begeleiding. Zo blijven geïndiceerde voorzieningen betaalbaar én beschikbaar voor wie het echt niet op eigen kracht redt. Nog meer dan nu al gedaan wordt, wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn binnen het sociale netwerk, andere wetgeving (Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet langdurige zorg (Wlz)) of de		

voorliggende voorzieningen in Asten. Indien er geen alternatieven voor handen zijn wordt minimale inzet geïndiceerd. Er wordt geen onnodige zorg ingezet.

Impact organisatie: de Wmo consultants moeten meer vanuit krapte en nut en noodzaak gaan indiceren. Wmo-consulenten zijn al uitgerust met richtlijnen van Peelgemeenten. Vanuit Asten krijgen zij de opdracht om scherper te beoordelen welke hulp écht nodig is. Ruime indicaties zijn al verleden tijd en met deze maatregel ga je het nog meer inperken. **Impact inwoners:** Er is een kans op weerstand en klachten. Iedere inwoner kan merken dat minder geïndiceerde hulp voorhanden is en er meer gevraagd wordt van het netwerk of deelname aan collectief aanbod. Mogelijk dat er meer gebruik gemaakt wordt van diensten omdat geïndiceerde hulp minder voor handen is. Hier moet je dan als Asten wel op ingericht zijn/worden.

Impact: Inwoners

Stand van zaken:

In de begroting van de gemeente Asten is met de inzet van deze draaiknop voor Wmo een lager bedrag (€ 150.000) opgenomen. De prognoses van de GR Peelgemeenten voor het onderdeel Wmo zijn in lijn met deze aangepaste begroting. Eerder ingezette maatregelen laten de kosten voor Wmo minder hard stijgen waardoor een lager begroot bedrag in lijn met de prognose gerealiseerd is. Daarmee is deze draaiknop gerealiseerd.

Kosten jeugdhulp (23)	150.000	S
------------------------------	---------	---

Binnen de gemeente Asten zijn de 10 duurste jeugdcliënten verantwoordelijk voor ongeveer 35% van de totale kosten aan jeugdzorg (ca. € 1,85 miljoen van de € 5,3 miljoen). In andere gemeenten blijkt ook dat een kleine groep cliënten met complexe, langdurige en/of specialistische zorgtrajecten een groot deel van het budget opslokt. Door gericht in te zetten op deze groep kunnen inhoudelijke verbeteringen én besparingen worden gerealiseerd. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat wij weinig tot geen invloed hebben indien het directe verwijzingen vanuit het gedwongen kader (bv. Rechtbank, Gecertificeerde Instellingen).

Impact: Inwoners

Stand van zaken:

In mei 2026 is een landelijk onderzoek dure casuïstiek jeugdwet vanuit de VNG van start gegaan. Op initiatief van de gemeente Asten nemen we hier als Peelgemeenten aan deel. De uitkomsten vormen een belangrijke onderbouwing voor het gesprek tussen het Rijk en gemeenten over een toekomstbestendige financiering van de jeugdzorg.

Of deze draaiknop in 2027 haalbaar is, is nog onzeker. Er wordt continu ingezet op het inzetten van meest passende zorg voor de jeugdigen binnen het bestaande aanbod zodat er minder maatwerk noodzakelijk is. Dit is soms effectief maar er is tevens sprake van nieuwe instroom van jeugdigen met dergelijke hulpvragen. Regionaal zet een 10 voor de Jeugd zich maximaal in om te zorgen dat het aanbod passend en beschikbaar is en aansluit op de behoefte. De komende maanden is monitoring van deze groep noodzakelijk om een prognose voor 2027 te geven.

Collectief zorgaanbod (24)	150.000	S
-----------------------------------	---------	---

De gemeente Asten ziet relatief hoge uitgaven aan zorg binnen de Wmo (€ 4 miljoen) en de Jeugdwet (€ 6 miljoen). Binnen beide domeinen wordt veel gebruikgemaakt van individuele voorzieningen met een beschikking (bijv. begeleiding individueel, dagbesteding, logeeropvang, vervoersvoorzieningen). De inzet van collectieve voorzieningen (bijv. groepsaanbod, voorliggende ondersteuning, algemene voorzieningen) blijft hierbij achter. Er liggen kansen om de instroom in maatwerkvoorzieningen te verlagen door het aanbod laagdrempeliger, groepsgericht en preventiever te organiseren.

Door meer gebruik te maken van collectieve voorzieningen, kunnen de kosten per deelnemer aanzienlijk dalen. Bij voldoende deelname en aantrekkelijk aanbod kunnen substantiële besparingen gerealiseerd worden, zoals eerder geïllustreerd: tot € 5.000,= per overstapper in de Wmo en tot € 8.000,= per overstapper binnen de Jeugdwet. Tegelijkertijd zijn investeringen nodig om het collectieve aanbod te ontwikkelen, organiseren en borgen. **Impact:** Inwoners worden meer gestimuleerd tot participatie, ontmoeten anderen en versterken hun sociale netwerk. Dit draagt bij

aan het verminderen van eenzaamheid, het bevorderen van zelfredzaamheid en het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid. Een sterker collectief aanbod draagt bovendien bij aan een preventieve aanpak, waardoor zwaardere zorg mogelijk wordt voorkomen.

Impact: Inwoners

Stand van zaken:

Gebleken is dat deze draaiknop vooralsnog lastig te monitoren is. Er zijn voorbeelden van het uitbreiden van het collectief aanbod, zoals uitbreiding van de activiteiten die de dorpsondersteuner in Asten organiseert waaronder “Kwartier voor elkaar”, een vrij inloopmoment voor ontmoeting. Daarnaast wordt gewerkt aan het realiseren van een voorliggende dagbesteding in Asten. Met de continue doorontwikkeling van het Sociaal Team Asten (de toegang) wordt ingezet op een nog effectievere samenwerking en hierbij is ook de inzet van maatschappelijk werk en voorliggende voorzieningen een aandachtspunt. De effecten hiervan zijn nog niet aantoonbaar. Het versterken van collectieve voorzieningen en het terugdringen van individuele maatwerkvoorzieningen kan alleen succesvol zijn als er blijvend wordt geïnvesteerd in het voorliggend veld en in preventie. In de 2^e helft van 2026 wordt hier verder op ingezet. Voor nu lijkt het niet waarschijnlijk dat deze draaiknop aantoonbaar gerealiseerd kan worden in 2027.

Samenvattend draaiknoppen programma 3

De in dit programma ingezette draaiknoppen leiden tot de volgende wijzigingen van de meerjarenbegroting:

- De kosten voor de Beiaardier kunnen vanaf 2027 niet gerealiseerd worden. Als besloten wordt tot afstoting van de taak is realisatie vanaf 2028 mogelijk maar dat is niet de originele draaiknop (nadeel meerjarig € 20.000,-).
- Door uitstel van het Rijk van de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage is realisatie van deze draaiknop in 2027 niet mogelijk. De besparing dient doorgeschoven te worden naar 2028 (nadeel 2027 € 96.000,-)
- Het nettoresultaat van preventieve inzet door jeugdprofessionals is onzeker voor het jaar 2027. Een netto resultaat van € 40.000,- in 2027 en vanaf 2028 € 80.000,- wordt als realistischer beschouwd (nadeel 2027 € 40.000,-).
- Het is onzeker of de kosten Jeugdhulp t.a.v. dure casuïstiek in 2027 lager uitvalt dan voorheen. Gedurende 2026 wordt dit intensief gemonitord om een prognose voor 2027 te kunnen geven. In de loop van 2026 wordt dit duidelijk, vooralsnog vindt hier nog geen aanpassing op plaats.
- De draaiknop collectief zorgaanbod is tot nu toe lastig te monitoren wat betreft effect van ingezette maatregelen. Hier wordt in de loop van 2026 verder op ingezet. Voor nu wordt een nadeel van € 150.000,- in 2027 voorzien.

Het totale nadeel in 2027 is € 306.000,- . Meerjarig is er sprake van een negatieve consequentie van € 20.000,- per jaar.

Coalitieakkoord

In dit programma zijn twee nieuwe, structurele wensen uit het coalitieakkoord.

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
3.1 Versterking verenigingsleven	10.000	S
Het verenigingsleven vormt het sociale hart van de gemeente. De coalitie wil verenigingen ondersteunen en versterken, maar ook ruimte bieden voor ondernemerschap en samenwerking.		

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2026 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2027 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -.

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2027	2028	2029	2030
Originele begroting	-21.167	-21.448	-21.754	-22.001
Prognose meicirculaire 2026 (voorjaarsnota Rijk)	0	0	0	0
Tussentijdse rapportage voorjaar 2026	-92	-92	-92	-92
Geactualiseerde stand	-21.259	-21.540	-21.846	-22.093
Kadernota 2027				
Ontwikkelingen	-264	-297	-297	-297
3.1 Vervangen kunstgrasveld ONDO	0	-34	-34	-34
3.2 Schuldhelpverlening (subsidie Onis Welzijn)	-33	-33	-33	-33
3.3 Automaatje (subsidie Onis Welzijn)	-8	-8	-8	-8
3.4 Subsidie 't Kwartier	-223	-223	-223	-223
Wensen	0	0	0	-955
3.1 Binnensport	0	0	0	-955
Draaiknoppen	-306	-20	-20	-20
15 Beiaard en beiaardier	-20	-20	-20	-20
16 Indexering samenwerkingspartners	0	0	0	0
17 Inkomensafhankelijke Wmo	-96	0	0	0
18 Gezins- en jongerencoaches	-40	0	0	0
19 Leerlingenvervoer	0	0	0	0
22 Gebruik Wmo	0	0	0	0
23 Kosten Jeugdhulp	0	0	0	0
24 Collectief zorgaanbod	-150	0	0	0
Coalitieakkoord	-10	-10	-10	-10
3.1 Versterking verenigingsleven	-10	-10	-10	-10
Mutaties kadernota	-580	-327	-327	-1.282
Saldo na Kadernota 2027	-21.838	-21.867	-22.173	-23.375

Programma 4 Financiën, Control en Economie

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
4.1 Financiering (rentekosten)	700.000 Vanaf 2029	S
Afhankelijk van liquiditeitsprognose en gemaakte keuzes is het nodig extra financieringsmiddelen aan te trekken, o.a. vanwege een aantal grote projecten zoals nieuwe school Loverbosch en Binnensport. Op basis van de verwachte inkomsten, uitgaven en investeringen is een (groe) update van de liquiditeitsprognose 2027-2030 / externe financieringsbehoefte gemaakt. Prognose financieringsbehoefte (verwachte lening) in 2029 is € 30 miljoen (afhankelijk van keuze Binnensport). De extra rentekosten, ten opzichte van de begroting (uitgaande van 4%; huidige rente voor 20 jaar vast), zijn € 700.000,= structureel.		

Wensen

In dit programma zijn geen nieuwe, structurele wensen opgenomen in de Kadernota.

Draaiknoppen

Toelichting, impact en stand van zaken draaiknop	Bedrag	I/S
Afschrijvingstermijnen (26)	181.000 – 186.000	S
De afschrijvingstermijn van School Loverbosch, Kindcentrum De Ontdekking, BS Voordeldonk, Gemeenschapshuis 't Kwartier, Basisschool 't Talent (incl. uitbreiding) en Antoniussschool wordt verlengd van 40 naar 50 jaar. De impact is nihil omdat 50 jaar een reële levensduur is voor gebouwen. Zowel bij een levensduur van 40 als 50 jaar moet een keer tussentijds gerenoveerd worden (na 15 tot 25 jaar). Impact: N.v.t. Stand van zaken: De afschrijvingen zijn conform bovenstaande termijnen ingericht. De draaiknop is hiermee volledig gerealiseerd.		
Planmatiger investeren (27)	300.000 in 2026	I
Bij investeringen wordt in het jaar na in gebruik name gestart met afschrijven. In 2026 is rekening gehouden met de kapitaallasten van een aantal investeringen (zoals school en -omgeving Loverbosch, Park 't Loverveld en revitalisering locatie Venbergweg). De verwachting is dat de realisatie van deze projecten in 2025 nog niet gereed is. Daarom worden de kapitaallasten doorgeschoven naar 2027. De impact is nihil. De dekking van de lasten van de investeringen blijft geregeld. De lasten worden alleen pas een jaar later voorzien op basis van een aangepaste inschatting. Impact: N.v.t. Stand van zaken: In 2026 is deze draaiknop gerealiseerd. Dit heeft geen betrekking meer op 2027 en daarmee ook geen gevolgen voor de begroting 2027 en verder.		

Algemene reserve (28)				772.000 in 2026, daarna NTB	S
Het is mogelijk om jaarlijks 10% van de algemene reserve, die niet nodig is voor het afdekken van risico's, in te zetten. Dit mag structureel meegenomen worden maar voorsnog is dit alleen voor 2026 opgenomen. Voor een gezonde financiële huishouding is een structureel sluitende begroting (zonder inzet van de algemene reserve) wenselijk. Impact: n.v.t. Stand van zaken: In 2026 is een bedrag uit de algemene reserve gebruikt om de begroting sluitend te maken. De draaiknop is hiermee volledig gerealiseerd. Voor 2027 is dit opnieuw mogelijk. Dit zou een bedrag van ongeveer € 700.000,- betreffen (10% van het totale saldo, excl. afdekken van risico's).					
OZB niet-woningen (29)				616.000	S
Boven op de reguliere verhoging van de OZB (indexering) kan er een extra verhoging worden doorgevoerd. De OZB niet-woningen raakt bedrijven, verenigingen en instellingen. Afhankelijk van hoe deze lasten worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken. Bij een WOZ waarde van € 1.000.000,= betekent dit een stijging van € 730,= per jaar (€ 61,= per maand) voor eigenaren en voor gebruikers een stijging van € 608,25 per jaar (€ 51,= per maand).					
	OZB niet-woningen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen
%	Opbrengst (S)	Stijging eigenaar (per jaar)	Stijging gebruikers (per jaar)	Stijging eigenaar (per maand)	Stijging gebruikers (per maand)
5	€ 123.200	€ 146	€ 122	€ 12	€ 10
10	€ 246.400	€ 292	€ 243	€ 24	€ 20
20	€ 492.799	€ 584	€ 478	€ 49	€ 41
25	€ 615.999	€ 730	€ 608	€ 61	€ 51
30	€ 739.199	€ 876	€ 730	€ 73	€ 61
40	€ 985.598	€ 1.168	€ 973	€ 97	€ 81
50	€ 1.231.998	€ 1.460	€ 1.217	€ 122	€ 101
Impact: Bedrijven, verenigingen en instellingen. Stand van zaken: In de begroting 2026 is een verhoging van de OZB met 17,5 % opgenomen. Hiermee is deze draaiknop gerealiseerd. Een extra verhoging van de OZB behoort echter nog tot de mogelijkheden.					
OZB Woningen (30)				848.000	S
Boven op de reguliere verhoging van de OZB (indexering) kan er een extra verhoging worden doorgevoerd. De OZB woningen raakt inwoners met een koopwoning, maar ook verhuurders van woningen. Afhankelijk van hoe deze lasten door verhuurders worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken. Bij een WOZ waarde van € 400.000,= betekent dit voor een huishouden een stijging van €105,= per jaar (€ 9,= per maand).					
	OZB woningen	WOZ 400.000	WOZ 400.000		

%	Opbrengst (S)	Stijging eigenaar (per/jaar)	Stijging eigenaar (per/maand)
5	€ 169.624	€ 21	€ 2
10	€ 339.248	€ 42	€ 4
20	€ 678.496	€ 84	€ 7
25	€ 848.121	€ 105	€ 9
30	€ 1.017.745	€ 126	€ 11
40	€ 1.356.993	€ 168	€ 14
50	€ 1.696.241	€ 210	€ 18

Impact: Inwoners

Stand van zaken:

In de begroting 2026 is een verhoging van de OZB met 17,5 % opgenomen. Hiermee is deze draaiknop gerealiseerd. Een extra verhoging van de OZB behoort echter nog tot de mogelijkheden.

Verblijfsbelasting verhoging (32)	47.500	S
--	--------	---

Er bestaat de mogelijkheid om de verblijfsbelasting naast de reguliere verhoging door indexering extra te verhogen.

Een verhoging van 10% leidt tot genoemde extra opbrengst.

Inwoners worden niet geraakt door deze maatregel. Ondernemers in recreatie en toerisme kunnen te maken krijgen met klachten en/of verminderde vraag.

Impact: Toeristen en ondernemers

Stand van zaken:

Vanaf 2026 is de tariefstelling gewijzigd en zijn de tarieven verhoogd conform de Verordening verblijfsbelasting gemeente Asten 2026. In 2026 en verder wordt gemonitord of met de verhoging van de tarieven conform verwachting het bedrag van € 47.500,- aan extra inkomsten behaald wordt.

Efficiency samenwerkingspartners (33)	NTB	S
--	-----	---

Tijdens de Balansdag op 3 april 2025 zijn er diverse efficiency maatregelen met de samenwerkingspartners besproken. Er kan met name ingezet worden op harmonisatie. Hierdoor worden kosten bespaard.

Impact: Samenwerkingspartners en eigen bestuur / organisatie (meer loslaten en overlaten aan verbonden partij)

Stand van zaken:

In alle zienswijzen op de begrotingen 2027, die op 2 juni 2026 in de gemeenteraad in Asten behandeld worden, is opgenomen wat de financiële situatie van de gemeente Asten is. De gemeenschappelijke regelingen wordt gevraagd om met behulp van scenario's keuzemogelijkheden in beeld te brengen en kritisch te zijn.

We blijven hier op inzetten. Voor deze draaiknop is geen bedrag opgenomen (NTB).

Bij de ontwikkelingen in deze Kadernota is echter zichtbaar dat er gemeenschappelijke regelingen zijn waar een (forse) verhoging noodzakelijk is. Met deze ontwikkelingen heeft dit een directe invloed op de begroting 2027.

Samenvattend draaiknoppen programma 4

De in dit programma ingezette draaiknoppen leiden tot de volgende wijzigingen van de meerjarenbegroting:

- In deze Kadernota is bij ontwikkelingen (hoofdstuk 5) opgenomen wat de stijgende kosten zijn van onze samenwerkingspartners. Dit leidt tot wijzigingen van de meerjarenbegroting.

Coalitieakkoord

In dit programma is een nieuwe, structurele wens uit het coalitieakkoord.

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
-------------------------------	---------------	------------

4.1 Ondernemersfonds	20.000 Vanaf 2028	S
Op dit moment heffen we reclamebelasting in het centrum. Er wordt bekeken of we dit instrument kunnen vervangen door een ondernemersfonds, dat gemeentebreed wordt ingevoerd. Vanuit dit fonds kunnen bijdragen worden geleverd aan uit te voeren projecten binnen de gemeente (bijv. in het centrum, buitengebied, of op het bedrijventerrein). Omdat deze belasting wordt geheven op niet-woningen, moeten we voor onze gemeentelijke panden een financiële bijdrage betalen.		

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2026 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2027 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -.

bedragen x € 1.000		Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028 2029 2030		
Originele begroting		39.417	38.852	39.477	40.054
Prognose meicirculaire 2026 (voorjaarsnota		59	59	59	59
Tussentijdse rapportage voorjaar 2026		-36	-36	-36	-36
Geactualiseerde stand		39.440	38.875	39.500	40.077
Kadernota 2027					
Ontwikkelingen		0	0	-700	-700
4.1	Financiering (rentekosten)	0	0	-700	-700
Draaiknoppen		0	0	0	0
26	Afschrijvingstermijnen	0	0	0	0
27	Planmatiger investeren	0	0	0	0
28	Algemene reserve	0	0	0	0
29	OZB niet-woningen	0	0	0	0
30	OZB woningen	0	0	0	0
32	Verblijfsbelasting verhogen	0	0	0	0
33	Efficiency samenwerkingspartners	0	0	0	0
Coalitieakkoord		0	-20	-20	-20
4.1	Invoering/inrichting ondernemersfonds	0	-285	-285	-285
	Dekking uit ozb niet-woningen (tarief +0,06%)	0	285	285	285
	Ozb verhoging voor gemeente Asten	0	-20	-20	-20
Mutaties kadernota		0	-20	-720	-720
Saldo na Kadernota 2027		39.440	38.855	38.780	39.357

Bijlage 1 – Niet ingezette draaiknoppen

Nr.	Niet ingezette draaiknoppen	2027	2028	2029	2030
	Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
3	Formatie wethouders	70.000	70.000	70.000	70.000
4	Aanvragen subsidies	NTB	NTB	NTB	NTB
	Programma 2 Ruimtelijk Domein				
6	Betaald parkeren	150.000	150.000	150.000	150.000
9	Uitstraling buitenruimte	30.000	30.000	30.000	30.000
10	Minder onderhoud buitenruimte	30.000	30.000	30.000	30.000
11	Aanpak Loverveld	8.000	8.000	8.000	8.000
12	Bijdrage molen	20.000	20.000	20.000	20.000
14	Temporiseren projecten	200.000			
	Programma 3 Sociaal Domein				
20	Subsidies verenigingen	30.000	30.000	30.000	30.000
21	Afbouw voorzieningen	50.000	50.000	50.000	50.000
25	Sluiting zwembad	507.000	507.000	507.000	507.000
	Programma 4 Financiën, Control en Economie				
28	Algemene reserve	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
29	OZB niet-woningen 7,5%	184.800	184.800	184.800	184.800
30	OZB woningen 7,5%	254.400	254.400	254.400	254.400
31	Verblijfsbelasting truckparking	25.000	25.000	25.000	25.000
33	Efficiency samenwerkingspartners	NTB	NTB	NTB	NTB
	Saldo draaiknoppen	1.559.200	1.359.200	1.359.200	1.359.200

Bijlage 2 - Niet opgenomen wensen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
Programma 1		
W1.1 Extra formatie griffie	46.000	S
In de formatie c.q. SWOT-analyse 2023 is voor de basis op orde en een toekomstbestendige griffie-organisatie voor de ondersteuning van de raad extra benodigde formatie ingeschat op 1,5-2 fte. In 2024 is gestart met 1 extra fte voor een raadsadviseur/commissiegriffier. Een verdere ontwikkeling wordt voorzien om de positie van de raad structureel op orde te houden en te versterken		
W1.2 Extra formatie SWOT organisatie	NTB	S
Gewenste extra formatie organisatie naar aanleiding van traject 'basis op orde' vanuit het SWOT traject dat met Wagenaar Hoes is doorlopen.		
W1.3 Go Vocal / participatieplatform voor inwoners	10.000	S
Om afstemming met en participatie door inwoners naar een ander niveau te brengen wordt voorgesteld een digitaal platform te implementeren. Hiermee kunnen we beter uitvoering geven aan de Participatieverordening 2026 en aan het Astens Manifest. Ook past het in de trend dat communicatie tegenwoordig meer draait om "involvement" (digitale enquêtes, platforms). We kunnen dan afscheid nemen van TIP Astens (€ 5.000,- per enquête) en Survey Monkey (€ 1.000,- /jaar). Individuele participatiebudgetten binnen projecten en beleidstrajecten kunnen verlaagd worden.		
W1.4 Conditioneren archiefruimte	4.000	S
De archiefruimte voldoet niet aan de eisen. Dit betreft de klimaatinstallatie.		
Programma 2		
W2.1 Reconstructie gedeelte Vlosbergweg	1.980	S
Bij deze asfaltweg is uit onderzoek gebleken dat de restlevensduur van de asfaltconstructie (incl. fundering) 0 jaar is. Ze zijn dus afgeschreven. Deze weg zou daarom gereconstrueerd moeten worden. Het doodlopende gedeelte van de Vlosbergweg (tussen Smientweg en N297) is opgebouwd uit meerdere slijtlagen die door de jaren heen over een onbekende funderingslaag zijn gedraaid. Doordat deze weg niet degelijk is opgebouwd zit er een permanente spoorvorming in waarin water blijft staan. Om dit gedeelte van de Vlosbergweg te voorzien van een toekomstbestendige wegconstructie dient de huidige constructie volledig te worden verwijderd en dient er een nieuwe constructie te worden aangebracht. Er is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 99.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 1.980,= wordt afgeschreven.		
W2.2 Reconstructie Waardjesweg	47.700 vanaf 2028	S

In 2023 heeft onderzoeksbureau Kiwa KOAC een verhardingsonderzoek uitgevoerd naar de structurele en functionele kwaliteit van de Waardjesweg. Op basis van de onderzoekgegevens is ook een verhardingsadvies opgesteld voor het benodigde structurele onderhoud. Uit het onderzoek is gebleken dat de wegconstructie geen structurele restlevensduur meer heeft. Er wordt een reconstructiemaatregel geadviseerd.

Op basis van het advies is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 2.385.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 47.700,= wordt afgeschreven.

In 2026 wordt gestart met de voorbereiding en in 2027 met de uitvoering. De afschrijvingstermijn start vanaf 2028.

W2.3 OmgevingsChat	5.000 10.000	S I
---------------------------	-----------------	--------

Dit betreft een AI-tool t.b.v. ruimtelijke dienstverlening. Deze tool doorzoekt alle lokaal geldende regels en bundelt dit tot 1 kloppend geheel. Structureel/jaarlijks: € 5.000,- (licentiekosten: abonnement voor diverse functionaliteiten, waaronder analyseren en bevragen omgevingsplannen en vergelijken en samenvoegen van planregels, onderhoud/beheer applicatie).

Voor de implementatie en inrichting van een eigen portaal/omgevingsChat is incidenteel budget nodig.

W2.4 Openbaar groen - Boombeheer	15.000	S
---	--------	---

Het bomenareaal is toegenomen door vergroening en de ontwikkeling van uitbreidingswijken. Daarnaast zijn de inkoopkosten voor bomen gestegen en de extra inzet die nodig is om deze inboetbomen goed aan te laten slaan, zoals de gedeeltelijke uitbesteding van het water geven aan jonge aanplant. Door strengere wetgeving en de effecten van klimaatverandering is er meer onderhoud vereist om aan onze zorgplicht te voldoen. Daarbij wordt in het kader van het nieuwe boombeheerbestek verwacht dat de kosten voor regulier boomonderhoud zullen stijgen.

W2.5 Uitvoering bomenrenovatieplan	P.M.	S
---	------	---

De uitvoeringskosten voor het bomenrenovatieplan zijn op dit moment nog niet bekend, aangezien het plan momenteel in ontwikkeling is. Zodra het plan is afgerond, worden de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt.

W2.6 Burgerinitiatief Calisthenicspark Loverveld	50.000	I
---	--------	---

Het structureel budget voor grote burgerinitiatieven is geschrapt. Voor kansrijke initiatieven dient incidentele dekking te worden gezocht. In juni 2026 wordt de raad gevraagd incidentele dekking voor het Calisthenicspark beschikbaar te stellen (omdat het past in ons beleid voor burgerinitiatieven, bijdraagt aan de visie Park Loverveld en aan de doelen uit het Sociaal Beleidsplan 2022-2027). Mocht in 2026 geen incidentele dekking mogelijk blijken, dan kan de gemeentelijke bijdrage worden opgevoerd voor de begroting van 2027.

Programma 3

W3.1 Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden inwoners	16.896	S
---	--------	---

De landelijke gelden vanuit de Wet educatie en beroepsonderwijs worden minder. Om het bestaande cursusaanbod in Asten en Someren in stand te kunnen houden in het kader van preventie is daarom naar verwachting een lokale investering nodig. Financieel gezien zou de aanpak van deze problemen de gemeente potentieel veel meer kunnen kosten dan het preventief inzetten op het versterken van basisvaardigheden. Het gaat hier om een ontwikkeling, namelijk de vermindering van rijks gelden voor het cursusaanbod voor het versterken van basisvaardigheden.		
W3.2 Structurele uitbreiding gedragswetenschapper	67.736	S
In 2024 hebben we in samenwerking met de Peelgemeenten een berekening laten maken wat er minimaal aan uren nodig is als gedragswetenschapper binnen het Sociaal Team Asten. Dit is gedaan in vergelijking met de 5 Peelgemeenten en in verhouding tot de opdracht en taken die de gemeente bij de gedragswetenschapper (wil) belegt. Asten zet in verhouding minder uren in. Om de toename aan casuïstiek en de complexiteit hiervan op te kunnen pakken is urenuitbreiding nodig. Voor de begroting 2025 is de keuze gemaakt om de uitbreiding van uren in eerste instantie voor twee jaar te verhogen en deze vanuit incidentele middelen te bekostigen. Op dit moment is duidelijk dat de uren waarmee de formatie gedragswetenschapper is opgehoogd, de minimale uren zijn in verhouding tot de taak die er ligt. De inzet continueren en structureel maken zorgt er voor dat we uitdagingen oppakken en voorzetten. De uitdagingen die er liggen: - inhoudelijk verantwoordelijk voor de steeds complexere casuïstiek; - doel gericht sturen op inhoud; - doorontwikkeling op preventief en voorliggend veld, expertise en rolverdeling. Structurele uitbreiding van de inzet van de gedragswetenschapper is essentieel voor het succesvol toepassen van de 'draaiknop eigen inzet GJC' in Asten in Balans. De uitwerking van deze draaiknop is dan ook onlosmakelijk verbonden met het structureel uitbreiden van de uren voor een gedragswetenschapper.		
W.3.3 Overeenkomst 'Uniek sporten in de Peel'	14.311 Vanaf 2030	S
Gemeente Asten participeert sinds 2019 in Uniek Sporten de Peel. Concreet betekent dit dat we een financiële bijdrage leveren en ambtelijk deelnemen in de stuurgroep. Om in Uniek Sporten de Peel te kunnen blijven participeren is een structureel budget nodig waarmee we het gevraagde activiteitenbudget en de uren van de Uniek Sporten buurtsportcoach en regiocoördinator kunnen realiseren. Tot nu toe is dit bekostigd van middelen voor de Rijksakkoorden GALA en IZA. Vanaf 2027 wordt dit het AZWA (aanvullend zorg en welzijn akkoord). Deze middelen zijn toegekend voor 3 jaar (t/m 2029).		
W3.4 JOGG aanpak	35.000 Vanaf 2030	S
De gemeente Asten werkt met de JOGG-aanpak om een gezonde leefstijl onder jongeren te bevorderen. Dit gebeurt via een integrale samenwerking tussen scholen, sport, zorg, ouders, ondernemers en gemeente. De fysieke en mentale gezondheid van jongeren verbetert door een omgeving die gezonde keuzes makkelijk en aantrekkelijk maakt. Dit draagt bij aan het voorkomen van overgewicht, bevordert gelijke kansen en verlaagt de druk op zorg en ondersteuning. Tot nu toe is dit bekostigd van middelen voor de Rijksakkoorden GALA en IZA. Vanaf 2027 wordt dit het AZWA (aanvullend zorg en welzijn akkoord). Deze middelen zijn toegekend voor 3 jaar (t/m 2029).		
W3.5 Het Bewegend Kind	25.000 Vanaf 2030	S
We zetten het programma Het Bewegend Kind in op alle basisscholen en kinderdagverblijven in de gemeente Asten. Het programma stimuleert structureel meer bewegen in de dagelijkse routines van kinderen. Scholen en kinderopvangorganisaties co-financieren mee, wat de gezamenlijke betrokkenheid versterkt.		

Kinderen bewegen meer en ontwikkelen zich daardoor fysiek, sociaal en cognitief beter. Dit bevordert hun gezondheid, concentratie en welbevinden, en draagt op termijn bij aan het voorkomen van zorgvragen en gezondheidsproblematiek. Tot nu toe is dit bekostigd van middelen voor de Rijksakkoorden GALA en IZA. Vanaf 2027 wordt dit het AZWA (aanvullend zorg en welzijn akkoord). Deze middelen zijn toegekend voor 3 jaar (t/m 2029).		
W3.6 Sport- en cultuurvoucher voor volwassenen	8.000 Vanaf 2030	S
De gemeente Asten biedt sport- en cultuurvouchers aan voor volwassenen met een laag inkomen. Hiermee kunnen zij deelnemen aan sportieve of culturele activiteiten bij lokale aanbieders. Deelnemers worden gestimuleerd om actief deel te nemen aan de samenleving, wat bijdraagt aan fysieke en mentale gezondheid, sociale verbinding en het voorkomen van eenzaamheid en isolement Tot nu toe is dit bekostigd van middelen voor de Rijksakkoorden GALA en IZA. Vanaf 2027 wordt dit het AZWA (aanvullend zorg en welzijn akkoord). Deze middelen zijn toegekend voor 3 jaar (t/m 2029).		
W3.7 Jeugdeducatiefonds	10.000 Vanaf 2030	S
De gemeente Asten zet het Jeugdeducatiefonds in op basisscholen Het Talent en De Ontdekking. Via dit fonds krijgen kinderen die opgroeien in armoede extra ondersteuning, bijvoorbeeld met schoolspullen, sportkleding of deelname aan activiteiten. Kinderen krijgen gelijke kansen om zich te ontwikkelen, mee te doen en hun talenten te benutten. Dit voorkomt achterstanden en vergroot hun toekomstperspectief, wat ook op de lange termijn bijdraagt aan sociale veerkracht en gelijke kansen. Tot nu toe is dit bekostigd van middelen voor de Rijksakkoorden GALA en IZA. Vanaf 2027 wordt dit het AZWA (aanvullend zorg en welzijn akkoord). Deze middelen zijn toegekend voor 3 jaar (t/m 2029).		
Programma 4		
W4.1 Versterking economische ontwikkeling en samenwerking - leveringsbijdrage EZ MRE	147.200	S
Versterking economische ontwikkeling en regionale samenwerking - leveringsbijdrage EZ voor MRE en de Peel. Bestaande uit: - RBT - Organisatie, begeleiding en advisering Regionaal Bedrijventerrein. - MRE – deelname aan organisatie en bestuursopdrachten voor de Regionale Programmering Werkerreinen. - MRE – deelname aan organisatie en bestuursopdrachten voor samenwerking in economische ontwikkeling in de MRE en Brainport - Peelsamenwerking – deelname aan organisatie voor samenwerking in de Peel en bestuursopdrachten voor de economische agenda.		
W4.2 Voortzetting inhuur professionele centrummanager	14.400	I
De gemeente en het CMA delen de kosten voor de centrummanager (50%-50%). Doel is om de professionele centrummanager ook in 2027 in te kunnen huren. Hiervoor is het noodzakelijk dat de gemeente € 14.400,= bijdraagt. De overige 50% wordt afgedekt door het CMA. Doelstelling: vanaf 2028 de centrummanager betalen uit Ondernemersfonds.		
W4.3 Vernieuwen beleidsdocumenten Economie	40.000 2027 en 2028	I
Een per jaar, afsprakenkader detailhandel, Economische agenda de Peel, economisch beleid.		
W4.4 Versterking economische ontwikkeling en samenwerking - leveringsbijdrage EZ MRE	18.400	I

Peelsamenwerking – evaluatie economische agenda de Peel en begeleiding opstellen nieuwe agenda.